Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Julita Arana Urkiola

Zumarraga, Gipuzkoa (1917-2009)

Aurkibidea

Biografia

Aita donostiarra zuen, eta ama Ezkiokoa; baina Zumarragara ezkondu ziren. Bertan jaio eta bizi izan da Julita. Bere denda oso ezaguna izan zen Zumarragan, ordura arte inork ez baitzuen lorerik saltzen inguru horretan. Loreak, lurrinak, jostailuak eta bitxiak ere eros zitezkeen dendan. Katekista izan zen.

Zintak

ZMG-020

- **Proiektua**: Gure Nagusiak - Urola Garaia: Mende bat iruditan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Bereziartua, Joxe Manuel "Bere"
- **Data**: 2006-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Oruesagasti, Ainitze
- **Emalea**: Bereziartua, Joxe Manuel "Bere"

Pasarteak

1. Bederatzi anai-arreba

- **Erref**: ZMG-020/002
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:02:31. **Bukatu**: 00:03:49

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Zumarragako Eliz Kalean hazitakoa da. Etxe inguruan zituen mojen ikastetxea, "Eusebio" taberna... Bederatzi anai-arreba ziren, eta Julita zen denetan zaharrena. Ahizpa gazteenarekin 15 urteren aldea zuen.

2. Zazpi anai-arreba eskutik helduta

- **Erref**: ZMG-020/003
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:03:49. **Bukatu**: 00:05:08

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:
Julita umea zela, automobil gutxi zegoen, eta auzoan aritzen ziren jolasean. Zazpi anai-arreba eskutik helduta joaten ziren eskolara. Zazpi urtera arte neskak eta mutilak elkarrekin ikasten zuten. Gero, mutilak "hermanotara" joaten ziren. Eskolan, dena erdaraz ikasten zuten, eta etxean euskaraz hitz egiten zuten.

3. Etxean, euskaraz

- **Erref**: ZMG-020/004
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:05:08. **Bukatu**: 00:05:56

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Etxean, euskaraz hitz egiten zuten. Euskaraz hitz egiten zutenean, esaten omen zien ez zutela Zumarragako euskara egiten. Aita donostiarra izanda, Tolosa eta Donostia aldeko euskara egiten omen du.

4. 15 urterekin, etxeko lanak egiten ikastera

- **Erref**: ZMG-020/005
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:05:56. **Bukatu**: 00:06:43

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
15 urtera arte ibili zen mojatan. Behin 15 urte beteta, bizilagun baten etxean egon zen urtebetez etxeko lanak egiten ikasten.

5. Maistra ibilia

- **Erref**: ZMG-020/006
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:06:43. **Bukatu**: 00:07:47

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Leturiondon, maistra lanetan aritu zen. Oinez joaten zen eskolara. Garai hartan, eskolari ez zitzaion garrantzirik ematen, eta baserritarrek ez zituzten umeak eskola bidaltzen.

6. Emakumeak bizikletan ez

- **Erref**: ZMG-020/007
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:07:47. **Bukatu**: 00:09:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Leturiondon maistra egon zen garaian, oinez egiten zuen joan-etorria. Julitak bizikletaz joan nahi zuen, baina gaizki ikusia zegoen emakumeak bizikletan ibiltzea. Noiz edo noiz, harrobira zihoan kamioi gidariren batek eraman izan zuen.

7. Leturiondon, maistra

- **Erref**: ZMG-020/010
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:12:05. **Bukatu**: 00:12:52

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Dotrina eta lau erregelak irakasten zituen Leturiondon. 10-12 ume zituen eskolan. Etxeko ganbaran ematen zituen eskolak.

8. Sagaspenean, bulego lanetan

- **Erref**: ZMG-020/011
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:12:52. **Bukatu**: 00:13:55

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Sagaspeneko zerrategian aritu zen bulego lanetan. Julitaren anaia aritzen zen hango lanak egiten, baina soldadu joan zenean Julitak ordezkatu zuen. Lanarekin uztartu zituen kontabilitateko ikasketak.

9. Sagaspeneko zerrategia

- **Erref**: ZMG-020/013
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:14:41. **Bukatu**: 00:16:38

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Sagaspeneko zerrategian 15 urte egin zituen lanean. Zerrategiko familiari buruz hitz egiten du. Julitak askotan joan behar izaten zuen mendira egurra neurtzera. Hortaz gain, zerrategiko kontabilitatea eramaten zuen. Lan polita zuela dio.

10. Sugeari beldurra

- **Erref**: ZMG-020/015
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 00:16:57. **Bukatu**: 00:17:30

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Narrastiak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Zerrategiko lanaz hitz egiten du. Behin, enbor baten gainean neurriak hartzen ari zeneko pasadizo bat kontatzen du. Suge handi bat agertu omen zitzaion. Izugarrizko sustoa hartu zuen.

11. Laneko bulegoa

- **Erref**: ZMG-020/020
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:20:34. **Bukatu**: 00:21:16

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Beti izan ditu matematikak gustuko. Garai hartako materialari buruz hitz egiten du: lumak, boligrafoak, zigiluak... Bulegoan, telefonoa zeukan.

12. Igandetan, "salon parroquial"

- **Erref**: ZMG-020/022
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:23:43. **Bukatu**: 00:25:23

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Igandetan, "salon parroquial"-era joaten zen umeekin jolastera. Hiru lagunek zuten hara joaten ziren umeen ardura. Urte asko egin zituen katekista. Umeak gustura ibiltzen omen ziren dotrinan.

13. Neskak, dotrinan; mutilak, tabernan zain

- **Erref**: ZMG-020/023
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:25:23. **Bukatu**: 00:26:53

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Dotrinara joaten ziren neska zaharrenen ardura zuen Julitak. Behin, ama batekin izandako elkarrizketa gogoratzen du. Mutilak "Eusebionean" egoten omen ziren neskak dotrinatik noiz irtengo zain.

14. Dotrinako neskekin Urbian topo

- **Erref**: ZMG-020/025
- **Iraupena**: 0:03:29. **Hasi**: 00:27:26. **Bukatu**: 00:30:55

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Behin, familiarekin Urbiara asteburua pasatzera joan zen Julita. Han, dotrina ematen zien neskekin topo egin zuen; mutilekin joanda zeuden. Orduko gertaera bat kontatzen du.

15. Denda, berritasuna herrian

- **Erref**: ZMG-020/031
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:42:19. **Bukatu**: 00:44:04

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Julitaren denda berritasuna izan zen herrian. Denda ireki aurreko lanek urtebete iraun zuten. Denda handia eta berria ireki zuen: loreak, bitxiak, jostailuak eta perfumeak saltzen zituen.

16. Dendan: loreak, bitxiak, jostailuak eta perfumeak

- **Erref**: ZMG-020/032
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:44:04. **Bukatu**: 00:45:11

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Denda ireki zueneko hasierako urteei buruz hitz egiten du. Loreak, bitxiak, jostailuak eta perfumeak saltzen zituen. Garai hartan, herrian ez zegoen loreak erosteko ohiturarik. Lehen urteetan galera egin zuen loreekin; Bartzelonatik ekartzen zituen loreak, eta saldu gabe usteldu egiten zitzaizkion.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-26

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com